

BS/17/2011

PREFERENCJE PARTYJNE W LUTYM

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Na początku lutego swój pewny udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych zapowiedziało 61% ankietowanych¹. Odsetek zadeklarowanych uczestników wyborów od trzech miesięcy się obniża, jednak jest to niewielki spadek – od listopada 2010 roku o 5 punktów procentowych. W porównywalnym tempie rośnie niechęć do polityki – obecnie ponad jedna czwarta Polaków (26%) jednoznacznie odrzuca możliwość uczestniczenia w głosowaniu i jest to o 6 punktów procentowych więcej niż w listopadzie ubiegłego roku.

Tabela 1

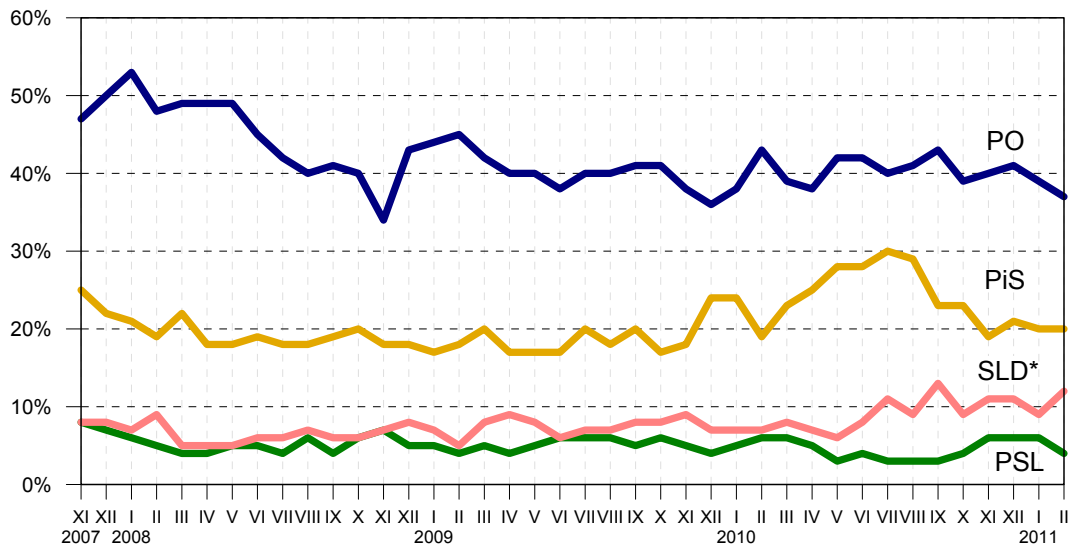
Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	68	71	68	65	63	63	66	63	63	61
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	13	14	12	14	16	14	14	13	12	13
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	20	15	20	22	21	22	20	24	25	26

W ciągu ostatniego miesiąca układ sił na naszej scenie politycznej zmienił się tylko nieznacznie. Nadal zdecydowanym liderem wśród partii politycznych jest PO, na którą chce głosować prawie dwie piąte zadeklarowanych uczestników wyborów (37%). W ciągu ostatnich miesięcy poparcie dla PO nieco się obniżyło. Choć w skali miesiąca spadki są niewielkie, w granicach błędu pomiaru, to w perspektywie dwóch miesięcy poparcie dla PO spadło zauważalnie – o 4 punkty procentowe.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (249) przeprowadzono w dniach 3 – 9 lutego 2011 roku na liczącej 1002 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. GDYBY W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ ODBYWAŁY SIĘ WYBORY DO SEJMU I SENATU, TO NA KANDYDATÓW KTÓREJ PARTII LUB UGRUPOWANIA GŁOSOWAŁ(A)BY PAN(I) W TYCH WYBORACH?

Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokraci (SLD+SdPI+UP+PD)

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	42	42	40	41	43	39	40	41	39	37
Prawo i Sprawiedliwość	28	28	30	29	23	23	19	21	20	20
Sojusz Lewicy Demokratycznej	6	8	11	9	13	9	11	11	9	12
Polska Jest Najważniejsza	-	-	-	-	-	-	-	1	3	4
Polskie Stronictwo Ludowe	3	4	3	3	3	4	6	6	6	4
Partia Kobiet	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Unia Polityki Realnej	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
Wolność i Praworządność	-	-	-	-	-	0	0	0	1	1
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0
Liga Polskich Rodzin	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0
Polska Partia Pracy	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ruch Poparcia Palikota	-	-	-	-	-	2	0	0	1	0
Samoobrona RP	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0
Socjaldemokracja Polska	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
Stronictwo Demokratyczne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Unia Pracy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne	0	0	1	0	1	2	1	2	0	1
Trudno powiedzieć	15	14	11	14	12	14	19	14	17	18
N=	667	687	599	626	654	648	646	1140	610	605

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Zdecydowanie mniej zwolenników niż partia rządząca ma najsilniejsza partia opozycyjna – PiS (20%). Od listopada odsetek zadeklarowanych zwolenników PiS utrzymuje się na tym samym poziomie. Trwa dobra koniunktura dla SLD – w lutym ugrupowanie to poparło 12% zadeklarowanych wyborców, o 3 punkty procentowe więcej niż w styczniu. Słaby wynik, poniżej progu wyborczego, odnotowała w tym miesiącu druga z współrządzących partii – PSL, na którą chciałoby oddać swój głos 4% głosujących. To co dla obecnego od lat na naszej scenie politycznej PSL jest wynikiem słabym, można traktować jako sukces w przypadku ugrupowania Polska Jest Najważniejsza, dopiero od niedawna ubiegającego się o poparcie Polaków. Odsetek wyborców chcących głosować na PJN w tym miesiącu osiągnął 4%, z miesiąca na miesiąc partia ta zyskuje zwolenników.

Wśród ankietowanych zapowiadających, że na pewno poszliby na wybory swoich sympatyków znalazły jeszcze: Partia Kobiet, UPR oraz Wolność i Praworządność (po 1% głosów).

W porównaniu ze styczniem praktycznie na tym samym poziomie utrzymuje się odsetek niezdecydowanych wyborców, którzy chcieliby wziąć udział w demokratycznej procedurze wyłaniania reprezentantów do parlamentu, ale nie są zdecydowani, na którą z funkcjonujących na naszej scenie partii głosować (18%).

Deklaracje uczestnictwa w wyborach wskazują, że w porównaniu z drugą połową ubiegłego roku obecnie nastąpiło uspokojenie nastrojów na scenie politycznej, a nawet – wśród niektórych wyborców – obserwować można oznaki pewnego zmęczenia polityką. Nieco mniej Polaków chce brać udział w głosowaniu, więcej deklaruje, że z pewnością nie odda głosu na żadną z partii.

Kłopoty polityczne rządu zbierającego ostatnio wiele krytycznych opinii zarówno ze strony konkurentów politycznych, jak i niezależnych ekspertów, między innymi w sprawie reformy OFE, czy sytuacji w resorcie obrony, jak dotąd tylko w niewielkim stopniu wpłynęły na społeczne poparcie dla rządzącej partii. W ciągu ostatnich dwóch miesięcy PO straciła, ale niewiele. Symptomatyczne jest to, że na spadku poparcia dla obu rządzących ugrupowań nie

zyskuje najsilniejsza z opozycyjnych partii – PiS, ale traktowany coraz wyraźniej jako „trzecia siła” – SLD oraz – co warto zauważyć – PJN.

Po trzech miesiącach istnienia tego ugrupowania można powiedzieć, że raczej nie stanowi ono konkurencji dla PiS, partii, którą jej działacze opuścili, ale właśnie dla PO. W sposób zamierzony lub nie, powołanie do życia PJN może okazać się drogą do przełamania pata politycznego, w jakim znalazła się PiS. Stabilność wyników PiS wskazuje bowiem, że partia ta, utrzymując swój radykalny wizerunek, konsoliduje swoich wyborców najwyraźniej lubiących bezkompromisowe zachowania i mocne słowa, ale jednocześnie nie przyciąga nowych zwolenników. Takie szanse na zdobycie głosów wyborców, których razi sposób myślenia i działania w polityce działaczy PiS, a jednocześnie niezadowolonych z rządzącej partii, ma natomiast PJN, ugrupowanie reprezentujące podobny światopogląd, ale pozbawione odium radykalizmu.

Jeśli jako lustrzane odbicie tej domniemanej strategii politycznej potraktować odejście Janusza Palikota z PO i próbę przejęcia przez niego wyborców o lewicowym światopoglądzie, to jak dotąd działania te nie przynoszą rejestrowanych w sondażach rezultatów. Poza pierwszym pomiarem, który miał miejsce po nagłośnionym w mediach kongresie zwolenników tego polityka, Ruch Poparcia Palikota praktycznie nie znajduje zwolenników.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?			Liczba osób
		Na pewno wziął(ę)by w nich udział	Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział	Na pewno nie wziął(ę)by w nich udział	
		%	%	%	
Ogółem		61	13	26	996
Płeć	Mężczyźni	64	11	25	480
	Kobiety	58	15	28	517
Wiek	18-24 lata	62	14	24	126
	25-34	57	13	31	186
	35-44	56	19	25	154
	45-54	58	17	25	157
	55-64	71	10	18	191
	65 lat i więcej	59	8	34	182
Miejsce zamieszkania	Wieś	57	16	27	377
	Miasto do 20 tys.	65	12	23	133
	20-100 tys.	55	15	30	195
	101-500 tys.	62	8	29	175
	501 tys. i więcej mieszk.	75	11	14	116
Wykształcenie	Podstawowe	50	12	38	235
	Zasadnicze zawodowe	57	12	31	244
	Średnie	63	16	21	339
	Wyższe	76	11	14	178
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	74	13	13	104
	Średni personel, technicy	62	19	19	36
	Pracownicy adm.-biurowi	58	20	22	63
	Pracownicy usług	57	15	28	52
	Robotnicy wykwalifikowani	53	17	29	120
	Robotnicy niewykwalifik.	53	13	34	54
	Rolnicy	52	26	22	36
	Pracujący na własny rach.	74	8	18	53
Bierni zawodowo	Renciści	70	5	25	70
	Emeryci	60	9	31	232
	Uczniowie i studenci	69	17	14	71
	Bezrobotni	48	14	38	58
	Gospodynie domowe i inni	48	11	41	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	18	14	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	15	30	73
	sekt. pryw. poza rolnict.	60	14	26	246
	prywatnym gosp. rolnym	54	24	22	34
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	50	13	36	135
	501-750	56	16	29	141
	751-1000	59	15	25	178
	1001-1500	64	12	24	167
	Powyżej 1500 zł	77	7	16	163
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	15	35	138
	Średnie	59	14	27	417
	Dobre	66	11	22	441
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51	14	35	51
	Raz w tygodniu	63	15	22	459
	1-2 razy w miesiącu	60	14	26	179
	Kilka razy w roku	64	10	26	204
	W ogóle nie uczestniczy	48	8	44	103
Poglądy polityczne	Lewica	73	8	19	175
	Centrum	59	13	29	339
	Prawica	68	13	19	285
	Trudno powiedzieć	43	19	38	198

Tabela 2

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?								
		Krajowa Partia Emerytów i Rencistów (KPEiR)	Liga Polskich Rodzin (LPR)	Partia Demokratyczna - demokraci.pl (PD)	Partia Kobiet	Platforma Obywatelska RP (PO RP)	Polska Jest Najważniejsza (PjN)	Polska Partia Pracy (PPP)	Polskie Stronictwo Ludowe (PSL)	Prawo i Sprawiedliwość (PiS)
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ogółem		0	0	0	1	37	4	0	4	20
Płeć	Mężczyźni		0			37	4		5	19
	Kobiety	0	1	1	2	36	3	1	4	20
Wiek	18-24 lata					48	5		6	11
	25-34			2	2	42	4	1	4	12
	35-44		1		1	36	3		3	20
	45-54		1		1	32	4		5	24
	55-64	0	1		1	37	5	1	5	20
	65 lat i więcej					29	1		1	29
Miejsce zamieszkania	Wieś		1			25	5	0	8	27
	Miasto do 20 tys.	1			1	41	4		4	18
	20-100 tys.				2	41	0			15
	101-500 tys.			2	2	43	3		2	17
	501 tys. i więcej mieszk.					51	5	1	3	13
Wykształcenie	Podstawowe					27	3		4	28
	Zasadnicze zawodowe		1			27	5	1	6	25
	Średnie	0		1	1	45	3		4	16
	Wyższe		1		3	43	3		3	12
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		1	2	3	45	5		3	8
	Średni personel, technicy				4	26	3		7	24
	Pracownicy adm.-biurowi					40	9		2	16
	Pracownicy usług		2			30	3		4	22
	Robotnicy wykwalifikowani					36	6		3	27
	Robotnicy niewykwalifik.					56			6	20
	Rolnicy					28			20	22
Pracujący na własny rach.					38	2		6	16	
Bierni zawodowo	Renciści					27	2		3	24
	Emeryci	0	1		1	35	2	1	2	22
	Uczniowie i studenci					41	7		7	12
	Bezrobotni					45	4		4	19
	Gospodynie domowe i inni				5	21	3	3		32
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		1		1	39	5		4	16
	spółce właścicieli prywatnych i państwa					40	6		6	15
	sekt. pryw. poza rolnict.		0	1	2	38	4		3	19
	prywatnym gosp. rolnym					30			20	19
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł				1	32	1		2	29
	501-750		1			19	5		8	30
	751-1000		2		2	35	5		3	23
	1001-1500	1			1	40	1		6	17
	Powyżej 1500 zł				1	53	2		2	11
Ocena własnych war. mater.	Złe		3		1	14	1	1	5	37
	Średnie	0				38	5		4	18
	Dobre		0	1	2	41	3	0	4	17
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		2		3	16				50
	Raz w tygodniu	0	0		1	30	3	0	6	28
	1-2 razy w miesiącu				1	47	3	1	3	11
	Kilka razy w roku			1		45	5		4	9
	W ogóle nie uczestniczy		2		3	43	3			3
Poglądy polityczne	Lewica					30	5		6	6
	Centrum				1	41	4	1	4	11
	Prawica		1	1	1	43	4		2	39
	Trudno powiedzieć	1	1		1	23	1	1	6	16

Tabela 2 cd.

		Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?									Liczba osób
		Ruch Poparcia Palikota	Samoobrona	Socjaldemokracja Polska (SdPI)	Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)	Unia Polityki Realnej (UPR)	Unia Pracy (UP)	Wolność i Praworządność (WiP)	Inna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Ogółem		0	0	0	12	1	0	1	1	18	599
Płeć	Mężczyźni	1		0	15	2		1	1	15	305
	Kobiety		1		10		0	0		22	294
Wiek	18-24 lata	2	1		6	1	1		2	17	78
	25-34	1			12	3		2		16	106
	35-44				9	1		1	1	24	86
	45-54			1	10	1		1		20	88
	55-64		1		13					16	134
	65 lat i więcej				20				1	19	107
Miejsce zamieszkania	Wieś		1	0	12			0		20	214
	Miasto do 20 tys.				9				2	21	86
	20-100 tys.	1			12	1				27	107
	101-500 tys.		1		13	2	1	1	1	13	107
	501 tys. i więcej mieszk.	2			15	3		1	1	6	86
Wykształcenie	Podstawowe	1			9				1	26	118
	Zasadnicze zawodowe		1		14	1	1	1		18	138
	Średnie		1	0	9	1		1	1	17	209
	Wyższe	1			18	2			0	14	133
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.				14	1				17	77
	Średni personel, technicy				16				4	15	22
	Pracownicy adm.-biurowi				14					19	35
	Pracownicy usług				12					26	30
	Robotnicy wykwalifikowani				8	4		2		15	64
	Robotnicy niewykwalifik.				7					12	29
	Rolnicy			5	8					17	19
	Pracujący na własny rach.	4			7	4		2		22	39
Bierni zawodowo	Renciści				19					25	48
	Emeryci		1		17				1	17	139
	Uczniowie i studenci	3	2		6	2		3	2	15	49
	Bezrobotni				3		3			21	27
	Gospodynie domowe i inni				12					24	23
Pracuje w:	inst. państw., publicznej				12	1			1	19	89
	spółce właścicieli prywatnych i państwa				11					22	40
	sekt. pryw. poza rolnict.	1			11	3		1		17	147
	prywatnym gosp. rolnym			5	8					17	18
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł				6				1	27	68
	501-750		1		10	1		1	2	22	76
	751-1000				13				0	17	105
	1001-1500		1		11	1		2	1	18	106
	Powyżej 1500 zł	1		1	18	2		1		7	125
Ocena własnych war. mater.	Złe		1		14				1	22	68
	Średnie		0		11	1	0		1	22	240
	Dobre	1		0	13	1		1	0	15	290
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		7							21	26
	Raz w tygodniu			0	11	1		0	0	18	287
	1-2 razy w miesiącu	1			3		1	1	0	28	105
	Kilka razy w roku				17	2		1		16	131
	W ogóle nie uczestniczy	3			35				4	5	50
Poglądy polityczne	Lewica	1			40				1	11	126
	Centrum	1	1	0	8	0	0	0	1	25	195
	Prawica				1	2		1		5	194
	Trudno powiedzieć				6	1				44	84